

ONS DORP

Aanstaande woensdag mogen we weer. De timing van de verkiezingen had niet beter kunnen zijn. De voetbalcompetitie ligt stil, onze tennissers zijn al uitgeschakeld, het schaatsen is slaapverwekkend en *Idols* komt maar eens per week. We zijn de politici en de polls dankbaar dat ze voor spanning en vermaak zorgen.

Een spel wordt gespeeld, door sommigen beter dan anderen. Wouter Bos is het spel meester. Hij zag dat de SP groeide en concludeerde, terecht, dat Nederland niet verrechtst was. Pim had niet alleen kiezers van rechts, maar ook van links getrokken. Bij afwezigheid van Pim konden linkse kiezers terug gewonnen worden. De PvdA moest dus naar links, en dat ging zij, niet zonder succes.

Hoe pover daarentegen de strategie van CDA en VVD. Zij wilden alleen met elkaar, maar als ze nog eens teruggekeken hadden naar de uitslag van 1998, dan hadden ze gezien dat dit geen meerderheid oplevert. Of is het toch slim? Denkt Zalm dat het in deze slechte tijden beter is om maar niet te regeren, dat hij het succes van Bolkestein kan evenaren door vier jaar oppositie te voeren?

Het maakt allemaal niks uit. Het echte spel wordt elders gespeeld. Op de dag dat wij stemmen, vindt in Frankrijk een veel belangrijker gebeurtenis plaats. Alle leden van de Duitse *Bundestag* reizen naar Versailles om de Frans-Duitse vriendschap te bekrachtigen. Daar worden zaken gedaan, daar wordt onze toekomst bepaald.

Nu reeds bestaat meer dan de helft van het werk van onze volksvertegenwoordigers in Den Haag uit het omzetten van Brusselse Richtlijnen in nationale wetgeving. Daarover wordt wel lang gepraat, maar dat heeft allemaal weinig om het lijf. Het is niets meer dan het vertalen van ambtelijk Brussels in al even onbegrijpelijk ambtelijk Haags. Is het nodig dat vertalers gekozen worden? De essentie, de inhoud, wordt in Brussel en Straatsburg bepaald, in onze Hofstad mogen nog wat punten en komma's worden toegevoegd. Een landelijk politicus loopt achter de feiten

aan; iemand die onze toekomst echt wil beïnvloeden moet in Europa zijn. Mensen als Frits Bolkestein en Wim van Velzen halen voor ons de kastanjes uit het vuur.

In de verkiezingscampagnes horen we weinig over Europa. In het PvdA-manifest zijn vier punten opgenomen. Deze week regelden Chirac en Schröder onderling er twee hiervan: de Fransen krijgen een Europese President, in ruil voor afbouw van de landbouwsteun. Daarnaast wil de PvdA de Europese bureaucratie bestrijden, maar met die bureaucratie valt het eigenlijk nog wel mee: de hofhouding van Prodi is kleiner dan die van Job Cohen. Tenslotte wil de PvdA de democratie in de EU bevorderen door de burger meer bij Europa te betrekken. Dit is nu een mooi initiatief, maar het is nationaal. Al met al is de Europese agenda nogal mager: wat echt Europees is is al geregeld en wat nationaal is had al lang moeten gebeuren.

Als ik Bos zie, denk ik aan Schröder en Blair. Deze week meende ik te zien dat, net als Schröder, ook Bos zijn haar geverfd heeft om (nog) jonger te lijken. Ook in ander opzicht lijkt Wouter op Gerhard. De laatste had voor de verkiezingen mooie praatjes, maar toen hij moest regeren en de economie tegenzat, moest hij heel andere beslissingen nemen. Hij is nu lang niet meer zo geliefd als een half jaar geleden.

Met Wouter Bos zal het niet anders gaan. Hij speelt nu op het gevoel en doet dat behendig. De harde economische werkelijkheid is echter minder snel te beïnvloeden dan de emoties van de kiezer. Van al die mooie linkse dingen zal in de coalitieonderhandelingen weinig overeind blijven.

Eric van Damme